

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Veronika Žáčiková

Název práce: Komentovaný překlad: Juan F. Gamella et al., La agonía de una lengua. Lo que queda del caló en el habla de los gitanos. Parte I. Métodos, fuentes y resultados generales, 2011 (vybrané kapitoly)

Vedoucí práce: Prof. Jana Králová

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlapy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	7

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi: Veronika Žáčiková si jako bakalářskou práci zvolila překlad sociolingvistické studie zabývající se používáním jazyka *caló* romskou komunitou ve Španělsku. Autorka překladu v komentáři sama uvádí, že vzhledem k odborné povaze textu bylo jejím hlavním cílem správně převést význam textu, což se jí ve většině případů daří. Přesto se v překladu vyskytuje několik významových posunů, např. na str. 25 v překladu ve větě „a to i když vezmeme v úvahu dobu, která uběhla od jejich pobytu v Granadě“ by podle smyslu originálu mělo být přivlastňovací zájmeno přeloženo spíše jako „jeho“ (výzkumníka zmíněného na počátku věty), podobně věta „jsou implicitně obsažené v činech spíše než explicitně v diskurzích, jedná se o normy a koncepce, které v posledních desetiletích procházejí radikální změnou“ by měla podle mého názoru být správně přeložena jako „spíše než explicitně v diskurzích, normách a koncepcích, které ...“. Další drobnější významové posuny a nepřesnosti jsou vyznačeny v textu. Na lexikální rovině se musela Veronika vypořádat s převodem lingvistické a sociologické terminologie včetně pojmů spojených s kulturou a jazykem španělských Romů. Většina ekvivalentů byla zvolena vhodně (a volba je dobře zdůvodněna v komentáři), výhrady mám k převodu španělského „término“ jako „termín“, podle kontextu by byl vhodnějším ekvivalentem výraz, pojmenování, popř. slovo; namísto „použití jazyka *caló*“ by bylo lépe překládat jako „používání“ / „užívání“, „jerga marginal“ spíš jako „žargon/mluva okrajových/marginálních vrstev společnosti“ než „marginální žargon“. Dalším nedostatkem je občasné používání neformálních výrazů, které neodpovídají odborné povaze textu (např. pár namísto několik, spousta namísto řada). Větší počet nedostatků (i když nepříliš závažných) se týká formulací, roviny syntaktické a výstavby textu. např. nevhodné použití zvrátneho pasiva („nevole spolupracovat se může přisuzovat“, str. 20). Výstavba vět v některých případech zhoršuje srozumitelnost textu, např.: „Z hlediska pohlaví jsou to více ženy, kdo neumí číst ani psát.“ V několika případech slovosled vět v překladu neodpovídá logice textu, např. v následujících větách stojí *caló*/romština nelogicky v rématu, ačkoli se jedná o průběžné téma celého textu: „Mezi generacemi je taktéž signifikantní rozdíl v úrovni znalosti a použití *caló*.“ (str. 23) „Už se ani nemluví „romsky“.“ (str. 25) Autorka v komentáři zmiňuje, že překlad zpracovávala s využitím nástroje Trados, je otázkou, jestli to nemohl být jeden z důvodů chyb v textové výstavbě. Obecně využití tohoto nástroje považuji za vhodné téma k diskusi. Komentář k práci je velmi zdařilý po všech stránkách, autorka ho dobře využívá k vysvětlení stěžejní překladatelských problémů a zdůvodnění svých řešení, oceňuji i výběr citovaných zdrojů, snad poněkud diskutabilní je práce s klasifikací „překladatelských procesů“ J. Pedersena (vycházející z převodu kulturně vázaných pojmů v titulcích), viz str. 46. – další možné téma k diskusi včetně vhodné míry exotizace v daném typu textu. Navzdory výše zmiňovaným nedostatkům je překlad jako celek srozumitelný a čtivý, předává informaci obsaženou v originále. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“ až „velmi dobře“ podle průběhu obhajoby.

V Praze dne: 4. 6. 2021

Oponent práce: PhDr. Vanda Obdržálková PhD.

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě